

वर्ष २०१० (जानेवारी - मे अखेर पर्यंत)

अतिवृष्टी/ अवेळी पाऊस व इतर नैसर्गिक आपत्तीमुळे
५० % पेक्षा जास्त झालेल्या शेती व फळ पिकांच्या
नुकसानीसाठी मदत .

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : सीएलएस-२०१० /प्र.क्र.४५१(४)/म-३,

मंत्रालय,दिनांक : ३१ डिसेंबर,२०१०

वाचा :- १) शासन निर्णय महसूल व वन विभाग,

क्र.सीएलएस-५९८३/२४८३६१/सीआर-८२०/म-३,दि.३१.१.१९८३

२) शासन निर्णय महसूल व वन विभाग,

क्र.सीएलएस-०२०२/प्र.क्र.४३ /म-३,दि.१३.३.२००२

३) शासन निर्णय महसूल व वन विभाग,

क्र.सीएलएस-०७-०६/प्र.क्र.१९२(शेती)/म-३,दि.१६.९.२००५

४) केंद्र शासनाचे गृह मंत्रालयाचे पत्र क्र.३२-३४/२००५

एनडीएम-१, दि.२७ जून,२००७

५) केंद्र शासनाचे गृह मंत्रालयाचे पत्र क्र.३२-१७/२००८

एनडीएम-१, दि.३१ जुलै,२००९

६) शासन निर्णय महसूल व वन विभाग क्र.सीएलएस-२००९/

प्र.क्र.२४०/म-३, दि.१२ नोव्हेंबर,२००९

७) शासन निर्णय महसूल व वन विभाग क्र.सीएलएस-२००९/

प्र.क्र.२४०/म-३, दि.१६ नोव्हेंबर,२००९

८) शासन निर्णय महसूल व वन विभाग क्र.सीएलएस-२००९/

प्र.क्र.२४०/म-३, दि.१९ नोव्हेंबर,२००९

९) शासन निर्णय महसूल व वन विभाग क्र.सीएलएस-२००९/

प्र.क्र.२४०/म-३, दि.२६ नोव्हेंबर,२००९

प्रस्तावना :-

नैसर्गिक आपत्तीमुळे बाधित होणाऱ्या शेतकऱ्यांना/व्यक्तींना केंद्र शासनाच्या CRF/NCCIF च्या निकषांप्रमाणे, वित्त आयोगाच्या शिफारशीनुसार व राज्य शासनाच्या १९८३ च्या शासन निर्णयाप्रमाणे मदत दिली जाते. राज्य शासनाच्या १९८३ च्या स्थायी आदेशाप्रमाणे २४ तासात ६५ मिलीमीटरपेक्षा जास्त पाऊस पडला तर अशी बाब नैसर्गिक आपत्तीमध्ये मोडते व मदतीस पात्र ठरते.

राज्यात सन २०१० (माहे जानेवारी ते मे अखेर पर्यंत) मध्ये झालेली अतिवृष्टी व अवेळी पाऊसामुळे शेती पिकांच्या ३६,५२३.२१ हेक्टर व फळ पिकांच्या ४,४७२.२२ हेक्टर असे एकूण ४०,९९५.४३ हेक्टर क्षेत्रावर, ५० टक्के पेक्षा जास्त झालेल्या नुकसान झाले आहे व त्यासाठी रुपये १७.५८ कोटी (शेती पिके रु. १३.११ कोटी व फळ पिके रु. ४.४७ कोटी) एवढी मदत मंजूर करावी अशी विनंती. कृषि विभागाने मदत व पुनर्वसन विभागाला केली होती. कृषि विभागाची ही विनंती शासनाच्या विचाराधिन होती. सर्व बाबींचा विचार करून शासनाने एक विशेष बाब म्हणून आला खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

- (१) राज्यात सन २०१० (माहे जानेवारी ते मे अखेर पर्यंत) मध्ये झालेली अतिवृष्टी/अवेळी पाऊस यामुळे ५० टक्क्यापेक्षा जास्त नुकसान झालेल्या शेती व फळ पिकांना (शेती पिके ३६,५२३.२१ हेक्टर, फळ पिके ४,४७२.२२ हेक्टर असे एकूण ४०,९९५.४३ हेक्टर) सन २००५ साली प्रचलित असलेल्या व खाली दर्शविलेल्या दराप्रमाणे मदत देण्यात यावी.

(शासन निर्णय मदत व पुनर्वसन विभाग, क्र.सीएलएस-०७-०६/प्र.क्र.१९२ (शेती)/म-३,
दिनांक १६.९.२००५ प्रमाणे)

अ.क्र	पिकाचे वर्णन	दर
अ)	ऊस व केळी पिके	रु. १०,०००/- प्रति हेक्टर
ब)	भात व कापूस	रु. ५,०००/- प्रति हेक्टर
क)	इतर पिके व भाजीपाला	रु. ३,५००/- प्रति हेक्टर
ड)	फळबागा	रु. १०,०००/- प्रति हेक्टर
इ)	भात, नागली व वरे यांच्या रोपवाटिका	रु. १,०००/- प्रति हेक्टर

(२) जिल्हानिहाय व पिकनिहाय क्षेत्र सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट प्रमाणे राहिल. एकूण कमाल मदत रुपये १७.५८ कोटी (शेती पिकांसाठी कमाल मदत रुपये १३.११ आणि फळ पिकांसाठी कमाल मदत रुपये ४.४७ कोटी) राहिल.

(३) उपरोक्त सर्व मदत एका शेतकऱ्याला प्रती २ हेक्टर मर्यादेपर्यंत अनुज्ञेय राहिल.

(४) एका शेतकऱ्याला कमीत कमी मदत रु. ५००/- देण्यांत यावी.

(५) मदत वाटपाची सर्व कार्यवाही प्रचलित पद्धतीप्रमाणे कृषी विभागाने त्यांच्या क्षेत्रीय यंत्रणेमार्फत करावी. यासाठी कृषी विभागाने त्यांचे स्तरावर सविस्तर आदेश निर्गमित करावेत. हे करीत असतांना त्यांनी खालील बाबींकडे विशेष लक्ष द्यावे :-

(i) ही मदत संबंधित खातेदाराच्या बँक बचत खात्यात थेट जमा करावी.

(ii) कोणत्याही खातेदाराला रोखीने किंवा निविष्टा स्वरूपात मदत देऊ नये.

(iii) मदत योग्य व्यक्तींना योग्य त्या प्रमाणात मिळेल, यांची दक्षता कृषी विभागाने घ्यावी. उदा. पात्र खातेदाराची यादी चावडी / ग्रामपंचायत / कृषी सहाय्यक यांच्या कार्यालयीन सूचना फलकावर ठळकपणे लावणे, अचानक पणे तपासणी करणे इत्यादी.

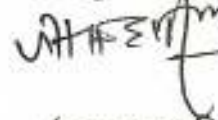
(६) मदतीची रक्कम खातेदाराच्या बँक खात्यावर थेट जमा करतांना मदतीच्या रक्कमेतून कोणत्याही बँकेने कसलीही वसूली करू नये, यासाठी सहकार विभागाने योग्य ते आदेश निर्गमित करावेत.

(७) वित्त विभागाने आवश्यक असलेला निधी मदत व पुनर्वसन विभागाला उपलब्ध करून दिल्यावर मदत व पुनर्वसन विभाग, तो निधी कृषी विभागाकडे हस्तांतरीत करेल.

- (८) निधी मिळाल्यापासून कृषि विभागाने मदतीचे वाटप खास मोहिम आखून त्वरित पूर्ण करावे व वाटप व खर्चाचे समायोजन कोणत्याही परिस्थितीमध्ये मार्च, २०११ पूर्वी पूर्ण करावे.
- (९) घरील मदत ही विशेष विशेष बाब असल्यामुळे, पूर्वोदाहरण म्हणून गणली जाणार नाही.
- (१०) उक्त कार्यवाहीसाठी लागणा-या अतिरिक्त खर्चासाठी (प्रवास, इंधन, कार्यालयीन खर्च इत्यादी) वाटप केलेल्या रकमेच्या ०.४ टक्के एवढी रक्कम जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी यांना व ०.१ टक्का एवढी रक्कम जिल्हाधिकारी यांना वितरीत करण्यात यावी.
- (११) यावर होणारा खर्च, मागणी क्रमांक सी-६-२२४५, नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी सहाय्य-०२, पूर, चक्रीवादळे इत्याकदी १०१- सानुग्रह सहाय्य - १०१ (८) , इतर बाबी (२२४५ ०२४४) या मुख्य लेखाशिर्षांतर्गत नोंदविण्यांत येऊन, तो त्याखाली मंजूर असलेल्या तरतूदीतून भागविण्यांत यावा.
- (१२) उपरोक्त खर्चास वित्त विभागाचे अनौपचारिक संदर्भ क्र. ४६८/१०/व्यय-९, दिनांक ३१.१२.२०१० अन्वये मान्यता प्राप्त आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

३१/१२/१०

(ज.स.सहारिया)

प्रधान सचिव, मदत व पुनर्वसन

प्रति,

सर्व विभागीय आयुक्त,

सर्व जिल्हाधिकारी,

सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषदा

आयुक्त, कृषी महाराष्ट्र राज्य, पुणे

विभागीय कृषी सहसंचालक, पुणे

महालेखापाल-१/२ (लेखा अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र मुंबई/नागपूर (प्रत्येकी ३ प्रती)

महालेखापाल-१/२ (लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र मुंबई/नागपूर (प्रत्येकी ३ प्रती)

संचालक, लेखा व कोषागारे, संगणक शाखा, मुंबई

महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई (२ प्रती)

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई

शासन निर्णय क्रमांक : सीएलएस-२०१० /प्र.क्र.४५१(४)/म-३,
मंत्रालय,दिनांक : ३१ डिसेंबर,२०१०

निवासी लेखा अधिकारी वांद्रे,मुंबई
ग्रंथपाल महाराष्ट्र विधान मंडळ सचिवालय,विधान भवन,मुंबई (५ प्रती)
सर्व कार्यासने, महसूल व वन विभाग,मंत्रालय,मुंबई
कृषी व पदुम विभाग,मंत्रालय,मुंबई ३२
सहकार व पणन विभाग,मंत्रालय,मुंबई-३२
वित्त विभाग (अय-९/अर्थसंकल्प-३,अर्थसंकल्प-६/अर्थोपाय कक्ष) मंत्रालय,मुंबई
म-३ कार्यासन (निवड नस्ती) महसूल व वन विभाग,मंत्रालय,मुंबई ३२
प्रत माहितीसाठी सादर :-

भा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
भा.मंत्री (मदत व पुनर्वसन) यांचे खाजगी सचिव
भा.राज्यमंत्री (मदत व पुनर्वसन) यांचे खाजगी सचिव
भा.मुख्य सचिवांचे स्वीय सहाय्यक
भा. प्रधान सचिव (मदत व पुनर्वसन)
प्रधान सचिव (कृषी)
प्रधान सचिव (सहकार)
सचिव (पदुम)

परिशिष्ट

राज्यात माहे जानेवारी, २०१० ते माहे मे, २०१० नैसर्गिक आपत्तीमुळे जिल्हानिहाय व धिकनिहाय ५०%चरील नुकसानग्रस्त क्षेत्र (हेक्टर)

क्र.	जिल्हा	भात	ज्वारी	चावरी	रागी, नागली	मका	गहू	इ. तृणधान्ये	तूर
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१	ठाणे	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
२	रायगड	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
३	रत्नागिरी	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
४	सिंधुदुर्ग	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
कोंकण विभाग		०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
५	नाशिक	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	२.४०	०.००	०.००
६	जळगाव	०.००	४४४४.६०	१६.६५	०.००	२८४.३९	८८३.६१	०.००	०.३०
७	धुळे	०.००	०.००	२०.१०	०.००	०.८०	४६०.५०	०.००	०.००
८	नंदुरबार	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
९	अहमदनगर	०.००	०.००	०.००	०.००	३०.६०	२१७.२६	०.००	०.००
नाशिक विभाग		०.००	४४४४.६०	३६.७५	०.००	३१५.७९	१५६३.७७	०.००	०.३०
१०	सातारा	०.००	०.००	०.००	०.००	४.३५	०.००	०.००	१.१५
११	सांगली	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
१२	कोल्हापूर	२.०९	०.००	०.००	०.००	२.४०	०.००	०.००	०.००
१३	पुणे	०.००	०.००	७१.९८	०.००	०.९०	०.००	०.००	०.४०
१४	सोलापूर	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
पुणे विभाग		२.०९	०.००	७१.९८	०.००	७.६५	०.००	०.००	१.५५
१५	औरंगाबाद	०.००	५०.००	०.००	०.००	०.६५	६३१.८६	०.००	०.००
१६	जालना	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
१७	बीड	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
१८	लातूर	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
१९	उस्मानाबाद	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
२०	परभणी	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
२१	हिंगोली	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
२२	नांदेड	०.००	११००३.३६	०.००	०.००	०.००	१९२२.६१	०.००	०.००
औरंगाबाद विभाग		०.००	११०५३.३६	०.००	०.००	०.६५	२५५४.४७	०.००	०.००
२३	युसळाणा	०.००	१०.६०	०.००	०.००	२०.७५	२९२.०४	०.००	०.००
२४	अकोला	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
२५	वाशिम	०.००	०.००	०.००	०.००	३.००	१०२.००	०.००	०.००
२६	अमरावती	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	२०५०.४४	०.००	०.००
२७	यवतमाळ	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
अमरावती विभाग		०.००	१०.६०	०.००	०.००	३३.७५	२४४४.४८	०.००	०.००
२८	दर्या	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१८३८.७८	०.००	९३.५८
२९	नागपूर	०.००	७०.००	०.००	०.००	०.००	१०४७.९७	०.००	६७४.१५
३०	मंडारा	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
३१	गोंदया	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
३२	चंद्रपूर	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
३३	गडचिरोली	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
नागपूर विभाग		०.००	७०.००	०.००	०.००	०.००	२८८६.७५	०.००	७६७.७३
एकुण राज्य		२.०९	१५५७८.५६	१०८.७३	०.००	३४७.८४	९४४९.४७	०.००	७६९.५८

शासन निर्णय क्रमांक : सीएलएस-२०१०/प्र.क्र.४५१(४)/म-३, भंडारालय, दिनांक : ३१ डिसेंबर, २०१०

परिशिष्ट

राज्यात भाडे जमनेपारी, २०१० ते माहे मे, २०१० नैसर्गिक आपत्तीमुळे जिल्हानिहाय व पिकनिहाय ५०%वरील नुकसानग्रस्त क्षेत्र (हेक्टर)

जिल्हा	झूग	उडीद	हरभरा	इ.कडधान्ये	भुईमूग	तीळ	सुर्यकुल	सोयाबीन
१	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
ठाणे	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
रायगड	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
रत्नागिरी	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
सिंधुदुर्ग	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
कोकण विभाग	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
नाशिक	०.००	०.००	३.३०	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
जळगाव	०.००	०.००	३५३.६९	०.००	१२.८५	०.००	०.००	०.००
धुळे	०.००	०.००	२०९.००	०.००	११०.००	०.००	०.००	०.००
नंदुरवार	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
अहमदनगर	०.००	०.००	४१.६४	०.००	४.७३	०.००	०.००	०.००
नाशिक विभाग	०.००	०.००	६०७.६३	०.००	१२७.५८	०.००	०.००	०.००
सातारा	०.००	०.००	०.००	०.००	६.६०	०.००	०.००	०.००
सांगली	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
कोल्हापूर	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
पुणे	०.००	०.००	०.००	०.००	६.२४	०.००	०.००	०.००
सोलापूर	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
पुणे विभाग	०.००	०.००	०.००	०.००	१२.८४	०.००	०.००	०.००
औरंगाबाद	०.००	०.००	१००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
जालना	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
बीड	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
लातूर	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
वस्मानाबाद	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
परभणी	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
हिंगोली	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
नांदेड	०.००	०.००	६२७.५२	०.००	१८१.५५	०.००	०.००	०.००
औरंगाबाद विभाग	०.००	०.००	७२७.५२	०.००	१८१.५५	०.००	०.००	०.००
बुलढाणा	०.००	०.००	१९४.३३	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
अकोला	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
वाशिम	०.००	०.००	३४.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
अमरावती	०.००	०.००	१५१.९६	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
यवतमाळ	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
अमरावती विभाग	०.००	०.००	३८०.२९	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
वया	०.००	०.००	८०९.२२	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
नागपूर	०.००	०.००	९५४.८५	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
भंडारा	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
गोंदिया	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
चंद्रपूर	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
गडचिरोली	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
नागपूर विभाग	०.००	०.००	१७६४.०७	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
	०.००	०.००	३४७९.५१	०.००	३२९.९७	०.००	०.००	०.००

शासन निर्णय क्रमांक : सीएलएस-२०१०/प्र.क्र.४५१(४)/म-३, मंत्रालय, दिनांक : ३१ डिसेंबर, २०१०

[illegible]